

Verslag van de public hearing van de projectcommissie Omgevingsplan van 15 april 2004

Aanwezig zijn:

De heren A.H.R. Leijten (voorzitter), C.J.M. Goossens (PvdA), W.R. Ruifrok (PvdA) en R.T. van der Avoort (VVD), dames A.E. Blik-de Jong (VVD) en I. Maters-Meuleman (CDA), de heren J.N.J. Appelman (CDA), R. Spriensma (CDA), P. Zijlstra(CDA) , R.J. Siepel (ChristenUnie), H. Nijenhuis (D66), P.H. Walraven (SP) en R. de Wit (SGP) en mevrouw A. Doesburg (griffier)

Ook aanwezig zijn:

Leden van Gedeputeerde Staten: de heer A.L. Greiner

Ambtelijke organisatie: mevrouw S. v.d. Vegt (secretaris planteam OP II) en de heren F. Hasselaar (afd. SPV; sessie 2), A. Liemburg (afd. EZ; sessie 3) en E. Lubberink (afd. ROV)

1. Opening

De voorzitter opent de bijeenkomst met een introductie over het doel van de bijeenkomst. Hij vraagt de genodigden een reactie te geven op het vigerende Omgevingsplan.

2. Sessie 1

Vertegenwoordigers van de zes gemeenten en het Waterschap Zuiderzeeland:

De heren T. van der Zwan (gemeente Lelystad), P. Drenth (gemeente Zeewolde), J. Meindersma (gemeente Almere), T. Veldhuis (gemeente Lelystad), H.K. Wethmar (gemeente Urk), F. Meijer (Waterschap Zuiderzeeland) en de dames T. bij de Vaate (gemeente Noordoostpolder) en L. Klein Holkenborg (Waterschap Zuiderzeeland).

Mevrouw Bij de Vaate stelt dat bij een aantal onderdelen van het Omgevingsplan nogmaals gekeken moet worden hoe het is bedoeld. Het heeft bijvoorbeeld in verband met de kernhiërarchie veel inspanning gekost om in een van de dorpen een discotheek te krijgen.

De heer Van der Zwan is de totstandkoming van het huidige plan goed bevallen, de aanpak met andere overheden in een interactief proces. Hij vraagt zich echter bij de verdere uitwerking af of het nodig is dat de provincie zich tot in detail met zaken bemoeit.

De heer Meindersma heeft de laatste jaren gemerkt dat de provincie en gemeente Almere vaak op de dezelfde lijn zaten terwijl het Omgevingsplan weinig ruimte bij de snelle groei van de stad. Een vraag voor de toekomst is hoe je mogelijkheden houdt voor snelle ontwikkelingen.

De heer Wethmar vindt ook de totstandkoming van het plan positief. Maar ook in Urk zijn er nieuwe ontwikkelingen, waarbij het Omgevingsplan soms beklemmend werkt. Onderwerpen die voor Urk hierbij van belang zijn, zijn onder andere het locatiebeleid en de ecologische structuur.

De heer Drenth stelt dat de intenties van het Omgevingsplan gedragen worden, maar dat het een juridisch boekwerk is geworden waarbij de regels meer beperken dan was bedoeld. In het nieuwe Omgevingsplan moet voldoende ruimte voor ontwikkelingen zijn.

Mevrouw Klein Holkenborg stelt dat het waterbeleid sterk veranderd is na de vaststelling van het Omgevingsplan, zoals het Nationaal Bestuursakkoord Water. Dit vraagt om actualisering van het Omgevingsplan.

De heer Goossens (PvdA) vraagt de gemeenten en het waterschap de voor hen drie belangrijkste onderwerpen voor het nieuwe Omgevingsplan te noemen.

De heer Van der Zwan haalt het onderwerp wonen uit de aangeleverde annotatie aan en stelt dat dit zeer gedetailleerd is. Hij pleit er voor dat de provincie niet het speelveld van de gemeenten verkleind, maar zich richt op de hoofdlijnen. De provincie moet zich dus terughoudend opstellen zoals het Rijk ook doet in de Nota Ruimte. 70 % van het grondoppervlak van Lelystad heeft een min of meer beschermde status. Een betere balans tussen nodige bescherming en nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden is nodig. Buitendijksbouwen moet mogelijk gemaakt worden. Het hoofdstedelijk/bestuurlijk profiel van de gemeente Lelystad dient nadrukkelijker en ook kwantitatief tot uiting te komen in het nieuwe Omgevingsplan.

De heer Drenth stelt dat stad en platteland onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. In het Omgevingsplan moet aan deze relatie aandacht aan worden besteed. Er zijn al veel gebieden met een beschermde status. De heer Drenth pleit ervoor dat niet op grote schaal groen of blauw wordt toegevoegd dat niet gebruikt kan worden door de mens. De opgave van Almere gaat verder dan het IOP Almere. In het Omgevingsplan hoort de weerslag van de keuzen in het IOP Almere op de omgeving, zoals de bundeling van infrastructuur.

Met betrekking tot het landschap dient de grote open ruimte in de gemeente Zeewolde in stand te worden gehouden. Met betrekking tot andere punten levert de heer Drenth een **memo** aan.

Mevrouw Bij de Vaate geeft aan dat het nieuwe Omgevingsplan een kader mag aangeven, maar dat dit niet te strak mag zitten. Naast uitvoeringsgerichtheid is ook een visie nodig waarbinnen gemeenten zich kunnen bewegen. Wanneer de provincie ruimtelijke kaders schept kunnen gemeente en bedrijven een eigen keus maken met betrekking tot werkgelegenheid. Het landbouwimago van de Noordoostpolder is niet meer de enige werkgelegenheidsfactor. Mevrouw Bij de Vaate vraagt zich af of de provincie van plan is de landbouwnota weer ter discussie te stellen. Met betrekking tot de (P)EHS wordt in de annotatie gesproken over uitbreiding, maar moet niet eerst de uitvoering goed geregeld worden. Ook de verdeling van voorzieningen over de provincie is een aandachtspunt. Wanneer alles alleen in Almere wordt gesitueerd is dit voor de mensen in de Noordoostpolder en Urk te ver weg.

De voorzitter antwoordt dat het niet de bedoeling is de landbouwnota opnieuw ter discussie te stellen.

De heer Wethmar wil niet alle punten herhalen die reeds zijn gezegd, maar wil nog een aantal dingen toevoegen. De provincie moet aandacht hebben voor regionale zaken. Een goede infrastructuur is niet alleen voor Almere van belang, maar ook voor de rest van de regio. De decentralisatie door het Rijk in de Nota Ruimte moet niet bij de provincie blijven hangen, maar moet ook doorwerken naar de gemeenten.

En het Omgevingsplan moet zich niet alleen richten op ruimtelijke elementen, maar ook op de kwaliteit van de samenleving.

De heer Meindersma brengt naar voren dat het nog onduidelijk is wat er gaat gebeuren met de groei van Almere. Dit vraagt om flexibiliteit in het Omgevingsplan met betrekking tot Zuidelijk Flevoland. Hierbij moet nagedacht worden over het vormgeven van Ontwikkelingsplanologie. Door de combinaties van functies aan de oostkant van Flevoland kan iets moois gebeuren. Aan de westkant, richting IJmeer zijn veel restricties, maar ook veel kansen. De taakverdeling kan zijn zoals in het IOP Almere, waarbij Almere zich richt op de stad zelf en de provincie primair op de consequenties voor de rest van Flevoland.

Mevrouw Klein Holkenborg stelt dat er in de uitwerking van het waterbeleid, zoals de Europese Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Bestuursakkoord Water, nog veel onzekerheden zitten. Hierdoor is het lastig om uitvoeringsgericht te zijn. Projecten als stedelijke uitbreiding vragen om een integrale visie. Daarnaast is het nodig om een effectieve takenverdeling te maken tussen de verschillende overheden die zich met het waterbeheer bezig houden.

De heer Drenth vraagt naar aanleiding van de opmerkingen over de landbouwnota de aandacht voor de dynamiek in deze sector en de mogelijkheden voor verdere ontwikkeling.

Mevrouw Blik (VVD) vraagt naar de mogelijkheden voor de integraliteit in de sociale invalshoek en de positie van de provincie hierin.

De heer Drenth reageert dat in de Nota Ruimte en in het Omgevingsplan regels worden opgesteld om in Flevoland goed te kunnen wonen, werken etc.. Daarbij moet nagedacht worden waarom mensen ergens wonen of bedrijven zich daar vestigen. Vragen vanuit de samenleving moeten gefaciliteerd worden en voldoende ruimte krijgen.

De heer Meindersma verwijst naar zijn ervaring met het opstellen van een sociale structuurschets voor Almere. Dit was lastig om voor een hele stad te doen. Op een hoger niveau, zoals de provincie is dit nog moeilijker. Voorkomen moet worden dat het nietszeggend wordt. Wel moet worden stilgestaan bij de maatschappelijke gevolgen van fysieke ingrepen.

Mevrouw Blik (VVD) stelt dat in het huidige Omgevingsplan wel aandacht is voor sociale infrastructuur en een visie op de sociaal maatschappelijke samenhang, maar vraagt zich af of de provincie meer kan betekenen op het gebied van sociale cohesie.

Mevrouw Bij de Vaate vindt het wel een provinciale taak om bij de toetsing van bijvoorbeeld gemeentelijke plannen toe te zien op voldoende aandacht aan sociale aspecten en of wel voldoende sociale cohesie wordt bevorderd.

De heer Van der Zwan geeft aan dat het wel mogelijk is vanuit een integrale visie middelen beschikbaar te stellen die de sociale cohesie bevorderen, bijvoorbeeld op het gebied van culturele voorzieningen. Door in wijken en buurten middelen beschikbaar te stellen kan ook op dat niveau aan sociale cohesie worden bijgedragen.

De heer Drenth stelt dat inspanningen op het gebied van sociale samenhang ook kunnen botsen met ruimtelijke regelgeving, zoals de uitbreiding van een Scoutingclubhuis in de EHS.

De heer Walraven (SP) vraagt de gemeente Almere hoe aangekeken wordt tegen de achterstand in voorzieningenniveau en of het dan wel verantwoord is om over verdere stedelijke ontwikkeling te spreken.

De heer Meindersma antwoordt dat het inlopen van de achterstand inderdaad door Almere als voorwaarde bij het IOP is gesteld.

De voorzitter vraagt hoe de gemeenten aankijken tegen de nieuwe wet op de ruimtelijke ordening.

De heer Drenth is een voorstander van de wijziging. Bij regionale ontwikkelingen moet de gemeente wel samen met de provincie optrekken.

De heer Goossens (PvdA) voegt aan de vraag toe of de gemeenten ook bereid zijn de provincie te zien als gebiedsontwikkelaar en initiator van bestemmingsplannen.

De heer Drenth ziet meer in een kaderstellende rol van de provincie.

Mevrouw Bij de Vaate vindt de rol van ontwikkelaar meer een gemeentelijke rol. Ook bij gemeentegrens overschrijdende ontwikkelingen ziet zij de provincie als niet als zelfstandig ontwikkelaar, maar in goed overleg met gemeenten.

De heer Van der Zwan is het hier mee eens, maar ziet wel dat zaken als een evenwichtige verdeling van functies om provinciale inbreng kunnen vragen. Het is goed om prudent en verleidelijk met de bevoegdheden om te gaan.

De heer Meindersma haalt aan dat het een tekort is aan goede ideeën, veel komt op hetzelfde neer. De provinciale creativiteit moet daarbij benut worden. Bijvoorbeeld in het open middengebied van Flevoland waar 4 gemeenten aan elkaar grenzen kan de provincie meer zijn dan regisseur

De heer Drenth benadrukt dat de gemeenten onderling ook best in staat zijn om over de gemeentegrens heen te kijken en noemt als voorbeeld het bedrijventerrein A6/A27. Het is belangrijk dat gemeenten en provincie samen naar buiten treden om te laten zien wat belangrijk is voor het gebied.

De voorzitter sluit deze sessie af, onder dankzegging van ieders komst en bijdrage.

3. Sessie 2

Vertegenwoordigers van de rijksdepartementen. Mevrouw G. Korf (Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek) en de heren G. Van Holk (Economische Zaken), F.J. Jansen (Rijksdienst voor de Monumentenzorg), E. Wijkhuizen (Rijkswaterstaat reg. dir. IJsselmeergebied), H. Vos (Rijkswaterstaat reg. dir. IJsselmeergebied afd. Waterssystemen) en J. Peters (Ministerie van VROM directie Regionaal Beleid Cluster West).

De voorzitter heet iedereen welkom en opent de bijeenkomst met een introductie over het doel van de bijeenkomst.

Na een voorstelronde van de rijksvertegenwoordigers antwoorden zij, op de vraag van de voorzitter of zij in de praktijk te maken hebben gehad met het huidige OP, als volgt:

Volgens de heer Wijkhuizen heeft het OP een duidelijke functie gehad. Het ambitieniveau van het huidige OP was hoog; wellicht dat een volgende OP meer globaler zou moeten.

De heer Peters heeft geen persoonlijke ervaring met het OP omdat hij pas sinds kort werkzaam is in dit gebied.

De heer Jansen onderstreept het belang van het behoud van het *ontwerpconcept* van de polders in het OP en hoe te voorkomen dat daaraan wordt gemord. Er is hierbij een duidelijk spanningsveld tussen natuurontwikkeling (vooroevers e.d.) en monumentenzorg. Een tweede spanning met monumentenzorg is de situering van de windmolens in de provincie.

De heer Van Holk heeft in de praktijk weinig gemerkt van het huidige OP. Een nieuwe OP zou meer actiegericht moeten zijn, waarbij goede afstemming met de buurprovincies een vereiste is, bijv. op het gebied van infrastructuur. Vooral relaties met de provincies Noord-Holland en Utrecht zijn van belang.

Mevrouw Korf meent dat het huidige OP als toetsingskader prima heeft gefunctioneerd voor archeologie. Een nieuwe OP zou wel meer ontwikkelingsgericht mogen zijn.

De heer Appelman (CDA) vraagt welke rol EZ speelt bij gebiedgerichte ontwikkeling.

De heer Van Holk meent dat goede segmentering van belang is. Flevoland is aangelegd om de Randstadproblematiek voor een deel op te lossen. Dit betekent dat ook categorie 5- en 6-bedrijven (zwaardere industrie) een plek in deze provincie zouden moeten kunnen krijgen omdat hiervoor in de Randstad geen ruimte meer is. De provincie zou hier de regie moeten voeren en de uitvoering kunnen overlaten aan een ontwikkelingsmaatschappij. Provincie moet gemeenten meer aansturen op een

duidelijke typologie van bedrijventerreinen, zoals voor logistiek en distributie. In het huidige OP heeft het hier wat aan geschort, vooral op het punt van concrete afspraken met de gemeenten.

Mevrouw Blik (VVD) memoreert dat er een discussie is over een meer (pro)actieve rol van de provincie versus een meer (afwachende) toetsende rol van de provincie. Wat is de inschatting van het effect van de geschetste meer actieve rol?

De heer Van Holk meent dat door de rijksdecentralisatie van taken juist de provincie het meest geschikte overheidsorgaan is om die actieve regierol te vervullen. Hij noemt als voorbeeld het beleid op het gebied van perifere detailhandelsvestigingen (PDV-beleid). Hier is –behoudens enkele randvoorwaarden - niet langer sprake van rijksbeleid, maar moet de provincie die regierol oppakken. Hetzelfde geldt voor het locatiebeleid.

De heer Appelman (CDA) vraagt zich af hoever het gebiedsgericht beleid zich kan uitstrekken en wat de rol van de provincie daarbij is? Moet het dan ook gaan over bijvoorbeeld arbeidsmarktbeleid en mobiliteit?

De heer Van Holk vindt het belang van beide genoemde voorbeelden buiten kijf. Hij benadrukt dat samenwerking met andere partijen, zoals gemeenten, rijk en Kamer van Koophandel, van belang is. Als voorbeeld zou de ontwikkeling van het bedrijventerrein A6-A27 kunnen gelden. Hier zou segmentering goed kunnen plaatsvinden. De rol van de provincie is vooral het scheppen van de ruimtelijke condities en reserveringen hiervoor, evenals reserveringen voor de benodigde infrastructuur.

Mevrouw Blik (VVD) vraagt zich af of het wenselijk is nieuw beleid te ontwikkelen voor het Markermeer, nu het rijk definitief lijkt af te zien van inpoldering tot Markerwaard.

De voorzitter voegt hier aan toe het huidige standpunt van de provincie over de Markermeer als mogelijk inpolderingsgebied, mocht dit noodzakelijk zijn. Hij vraagt zich af of, gegeven het nieuwe rijksbeleid, dit standpunt nog relevant is of dat een andere koers moet worden gevaren.

De heer Vos antwoordt hierop dat beleidsuitgangspunt zou moeten zijn de kernkwaliteit van het huidige Markermeer. De Markerwaard zal er niet komen en dat betekent dat beleidsuitgangspunt 25 van het huidige OP aangepast zou moeten worden in de richting van natuurontwikkeling en recreatiemogelijkheden van het huidige watergebied.

De heer Peters vult hierbij aan dat het Markermeer valt onder het regime van de Vogel- en Habitatrichtlijn en dat alleen al hierdoor inpoldering onmogelijk is. Hij begrijpt dat de provincie Flevoland moeilijkheden ondervindt bij het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) enerzijds en de verdere ontwikkelingsopgaven van de provincie. Hij geeft aan dat in de Nota Ruimte het beschermingsregime van de EHS zal worden versoepeld. Ook geeft hij in overweging om de EHS te verlaten in bijvoorbeeld het stedelijk gebied van Almere, zoals al enigszins wordt voorgesteld bij de partiele herziening van het huidige OP. Overigens heeft hij begrepen dat het beschermingsregime van de provinciale EHS (PEHS) niet afwijkt van de landelijke EHS.

De heer Goossens (PvdA) merkt op dat er nog veel onduidelijk is over de rol en bevoegdheden van de provincie in de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). Wat blijft er over van de toetsende rol van de provincie en welk provinciaal planfiguur past het beste in de nieuwe WRO?

De heer Peters geeft aan dat de meest geschikte planfiguur de structuurvisie is. Dit geeft meer ruimte dan het huidige OP en een nieuwe OP kan hierop inspelen door minder gedetailleerd te zijn.

De heer Goossens (PvdA) zou graag wat nadere en meer concrete informatie op dit punt willen hebben.

De heer Peters (VROM) geeft aan dat in andere provincies een globale structuurvisie in (sub)regio's nader wordt gedetailleerd.

De voorzitter ziet een mogelijke spanning tussen het gebiedgericht werken en het behouden van een visie op de provincie als geheel en vraagt of er al praktijkervaring is opgedaan met de effecten van gebiedgericht werken.

Het antwoord van de heer Peters is daarop ontkennend.

De heer Nijenhuis (D66) komt terug op het punt van de spanning tussen de ontstaansgeschiedenis van de polder en het behoud hiervan en het gegeven dat Flevoland een provincie in voortdurende ontwikkeling is. Hij vraagt naar de kernkwaliteiten van die ontstaansgeschiedenis en wat de motivatie daarbij is.

De heer Jansen benadrukt het unieke karakter van de totstandkoming van de polder met zijn utilitair karakter. Behoud van de herkenbaarheid van dit concept is van belang. Het creëren van vooroevers en kronkels in dijken tasten dit aan. Hij noemt als voorbeeld de Noordoostpolder met zijn karakteristieke orthogonale structuur. Er vindt nu erosie plaats van dit concept door lukraak diagonale structuren daarin aan te brengen, die voorkomen hadden kunnen worden indien men er beter over had nagedacht.

De heer Walraven (SP) vraagt zich af of versoepeling van het EHS-regime op het punt van te treffen compenserende maatregelen ook betekent of de streefdatum van het voltooien van de EHS in 2018 naar achteren wordt geschoven.

De heer Peters zegt dat dit laatste niet de bedoeling is.

De heer Goossens (PvdA) vraagt of het integrale, gebiedgericht werken als planconcept door het rijk wordt ondersteund?

De heer Peters meent dat een dergelijke aanpak een overall visie op de provincie als geheel niet in de weg staat. Binnen die provinciale visie kunnen aandachtsgebieden worden aangewezen waarin prima

gebiedgericht gewerkt kan worden. Als goed voorbeeld noemt hij het Integraal Ontwikkelingsplan (IOP) Almere.

De heer Goossens (PvdA) vraagt zich af of dit betekent dat de provincie meer initiatief moet nemen om betrokken te zijn bij het opstellen van de (gemeentelijke) bestemmingsplannen?

De heer Peters kan niet bevestigen of dit als zodanig in de nieuwe WRO zal opgenomen.

De heer Wijkhuizen zegt dat gebiedgericht werken prima past in de filosofie van de aankomende Nota Mobiliteit, waarin netwerkbenadering en samenwerking tussen overheden essentieel zijn.

Mevrouw Kolf wijst er op dat gemeenten in de vorige sessie en het rijk tijdens deze sessie de provincie verschillend adviseren: de gemeenten benadrukken een meer terughoudende rol van de provincie en het rijk vraagt om een actievere rol. Volgens haar zou integraliteit het sleutelwoord kunnen zijn om die (schijnbare) tegenstelling op te lossen door sectoroverstijgend en gebiedgericht te gaan werken in samenwerking met partijen. De provincie heeft hierin een voortrekkersrol om dit te organiseren.

De heer Jansen vindt het van belang dat voor elke beleidssector de verschillende kenmerken goed in beeld worden gebracht en dat op basis daarvan een gebiedsindeling kan worden gemaakt.

De heer Van Holk benadrukt het belang van voorstudies om te komen tot een nieuwe OP, bijvoorbeeld op het gebied van grootschalige detailhandel, energie, kantorenbeleid en arbeidsextensieve bedrijven.

De heer Siepel (ChristenUnie) vraagt hoe monumentenzorg zich verhoudt tot het integrale beleid.

Mevrouw Korf wijst op het Belvédèreproject in Swifterbant en het feit dat provincie Flevoland de eerste provincie is die een degradatiekaart voor archeologie heeft ontwikkeld. Door hierin voorop te lopen heeft provincie goede kansen om, aan de hand van deze kaart, prioriteiten te bepalen. Thans is het OP vooral restrictief van aard, een nieuwe OP zou meer kunnen uitgaan van een ontwikkelingsvisie.

Tot slot geeft de voorzitter de aanwezige rijksvertegenwoordigers de kans enige opmerkingen te maken.

De heer Jansen vraagt zich in een hartenkreet af hoe het toch mogelijk is dat een zo centraal gelegen provincie als Flevoland zo'n perifeer karakter heeft.

De heer Wijkhuizen vraagt aandacht voor vrijwaringzones voor infrastructuur.

De heer Vos voegt hier aan toe dat hetzelfde geldt voor de 'natte' infrastructuur, bijvoorbeeld met het oog op mogelijke toekomstige dijkverzwaringen. Tevens vraagt hij aandacht voor de gevolgen van het niet-inpolderen van het Markermeer voor het waterbeleid in het binnendijkse gebied en –meer in het algemeen – voor de watertoets en de Kaderrichtlijn Water.

De heer Van Holk geeft aan dat sinds er niet meer werd gesproken over *het* Haarlemmermeer maar over *de* Haarlemmermeer, er allerlei ontwikkelingen mogelijk werden. Hij geeft aan dat het daarom wellicht raadzaam is niet langer over *het* Markermeer te spreken, maar over *de* Markermeer.

De heer Peters vraagt aandacht voor het buitendijks wonen en voor het risico van een achterblijvende positie van Lelystad, in relatie tot de ontwikkelingen in Almere. Hij vraagt de commissieleden naar hun mening over de Nota Ruimte.

De voorzitter geeft aan dit laatste te willen geven op het moment dat de Nota openbaar zal zijn. Hij sluit deze sessie af, onder dankzegging van ieders komst en bijdrage.

4. Sessie 3

Vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties.

De heren F.J.E.A. van de Lindeloof (NLTO), P. Quit (Milieufederatie Flevoland), J. Kastje (Milieufederatie Flevoland), W. Schutte (NLTO), P. Kalkdijk (Flevolandsbureau voor Toerisme), J. Chaigneau (Recron Flevoland), G. Nijland (Axion) en mevrouw A. Bijmans.

De voorzitter heet iedereen welkom en opent de bijeenkomst met een introductie over het doel van de bijeenkomst. De vraag wordt gesteld wat de ervaringen van de maatschappelijke organisaties zijn ten aanzien van het huidige Omgevingsplan.

De heer Nijland geeft aan dat het sociaal beleid ingebed was in het Omgevingsplan en dat Axion bij de totstandkoming van dat sociaal beleid is betrokken, maar niet bijvoorbeeld bij beleidsvelden die daar een relatie mee hebben, zoals arbeidsmarktbeleid en ruimtelijke ordening. Het is goed dat voor het nieuwe Omgevingsplan voor een meer integrale werkwijze wordt gekozen, waarbij dwarsverbanden worden gelegd. Denk bijvoorbeeld aan de relatie woonzorg – welzijn.

De heer Schutte zegt dat ruimte – fysiek en ruimte om te ondernemen – het belangrijkste is voor de agrarische sector. Het huidige Omgevingsplan kent nog teveel beperkingen ten aanzien van uitbreidingen op de erven. Verder is er niet altijd sprake van een eenduidig beleid van verschillende overheden. Tenslotte wordt te weinig rekening gehouden met de schaduwwerking van nog indicatieve bestemmingen.

De heer Kastje complimenteert de statencommissie met het initiatief de maatschappelijke organisaties al in een vroegtijdig stadium te horen. De MFF zal een apart project voor het nieuwe Omgevingsplan opzetten. In dat verband wordt Peter Quist als nieuwe beleidsmedewerker Groene Ruimte geïntroduceerd. De heer Kastje is positief over de betrokkenheid bij het Omgevingsplan. Hij is

voorstander van een interactief proces, maar wijst erop dat een goede procesvoering noodzakelijk is, opdat tijdig zienswijzen en informatie worden ingewonnen. Het huidige Omgevingsplan hinkt nog teveel op 2 gedachten: Oostflankontwikkeling en Noordelijke Ontwikkelingsas. De provincie moet zelfbewust kiezen, anders maken anderen de keuze.

De heer Walraven (SP) vraagt de heer Kastje naar zijn mening over wonen in het groen.

De heer Kastje geeft aan dat er eerst een visie op het landelijk gebied moet zijn. De landbouw heeft het moeilijk. Welke consequenties heeft dat voor het landelijk gebied? Kies je voor plekken waar je de landbouw wilt handhaven en andere plekken waar de landbouw het primaat verliest en waar functiemenging mogelijk is, ook met wonen? Dus in principe is de MFF niet tegen wonen in het groen, mits er een goede visie en uitvoeringsfilosofie aan ten grondslag ligt.

De heer Siepel (ChristenUnie) vraagt hoe men aankijkt tegen de rol van de provincie, gegeven de beleidsruimte en sturingsmogelijkheden die de provincie heeft.

De heer Schutte adviseert de provincie eerst te kijken naar wat men kan, niet alleen wat betreft regelgeving, maar vooral qua menskracht en financiën. Nu wil de provincie vaak teveel. Gebieden krijgen bijvoorbeeld een recreatiebestemming, maar er wordt geen uitvoeringstraject aangekoppeld.

Mevrouw Bijmans geeft aan dat het om een samenspel tussen partners gaat. Samen aangeven wat men wil en wie wat doet.

De heer Kastje onderschrijft de rol van de provincie als mede-ontwikkelaar, maar dat betekent wel dat de provincie zich moet beperken en zelfbewust moet kiezen en durven activeren. Soms gebruikt de provincie bestaande instrumenten niet, bijvoorbeeld op het gebied van duurzame bedrijventerreinen en een gemeenschappelijk vestigingsbeleid.

De heer Goossens (PvdA) vraagt aan de heer Schutte hoe de functieverandering van het landelijk gebied kan plaatsvinden op een zodanige wijze dat ook de landbouwbelangen zoveel mogelijk worden gewaarborgd.

De heer Schutte zegt de NLTO de ruimtedruk in het landelijk gebied als een gegeven beschouwt, maar er bezwaar tegen heeft dat verplaatsing van de boeren bijna altijd sluitpost is en er onvoldoende rekening wordt gehouden met de schaduwwerking die er van de plannen uitgaat. De NLTO heeft voor het zuiden van de provincie gepleit voor een Masterplan Landbouw, maar er gebeurt niets.

Projectontwikkelaars hebben hun positie ingenomen met alle gevolgen voor de grondprijzen. Ook bij een ontwikkeling als het Kennislandgoed tussen Dronten en Lelystad worden de agrariërs niet betrokken, terwijl met een geïntegreerde aanpak 'blijvers' aan 'vertrekkers' zouden kunnen worden gekoppeld.

De heer Appelman CDA vraagt of de provincie grondpolitiek zou moeten voeren?

De heer Schutte zegt dat Domeinen die rol in principe heeft, maar door verkoop van gronden steeds minder waar kan maken. De provincie, maar ook de gemeenten, zouden een groundbank kunnen oprichten, waarmee vrijkomende bedrijven opgekocht zouden kunnen worden die als ruilobject ingezet zouden kunnen worden.

De heer Siepel (ChristenUnie) vraagt naar de rol van de provincie ten aanzien van recreatie en toerisme.

De heer Kalkdijk geeft aan dat de provincie voor deze sector een forse ambitie heeft neergelegd, maar dat dit zich (nog) niet heeft doorvertaald naar ruimtebeslag. Er zijn ook nog teveel beperkende regels, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn. De provincie zou meer moeten sturen.

De heer Chaigneau merkt op dat bestaande bedrijven moeten kunnen uitbreiden en de kwaliteit moeten kunnen verbeteren. De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn een bedreiging. De provincie moet voorwaarden scheppen en meedenken. De sector wil samen met natuur tot een goede zoning komen met gebruikmaking van elkaars sterke punten. Hij laat een notitie over het samen benutten van de blauw/groene ruimte achter. Daarin wordt ook ingegaan op andere onderwerpen die relevant zijn voor het Omgevingsplan.

De heer Van der Avoort (VVD) wijst erop dat de files toenemen en dat de provincie ook hogere categorie bedrijven nodig heeft om de files te beperken. Hij vraagt naar de rol van de provincie daarbij.

Mevrouw Bijmans antwoordt dat de provincie een zeer belangrijke rol heeft. De provincie is stimulator, moet Flevoland positief promoten en met gemeenten bedrijven acquireren.

De heer Kastje zegt dat de provincie een gericht economisch beleid zou moeten voeren. Een duurzaam vestigingsbeleid met gerichte acquisitie en een inrichtingsbeleid voor bedrijventerreinen. Welke werkgelegenheid wil je waar ontwikkelen? Daar kun je met grondprijzenbeleid op sturen.

De voorzitter vraagt de MFF hoe men staat tegenover een meer uitvoeringsgericht milieubeleid.

De heer Kastje zegt voorstander te zijn van een kerndocument met strategische uitgangspunten en een concreet uitvoeringsprogramma, mogelijk op gebiedsniveau.

De heer Goossens (PvdA) vraagt of een gebiedgerichte aanpak de voorkeur verdient. Verder vraagt hij of de automobiliteit nog wel beperkt moet worden of als maatschappelijk gegeven moet worden aanvaard. Hoe dienen we om te gaan met het openbaar vervoer? Kan iedere kern nog wel met OV bereikbaar zijn?

De heer Kastje adviseert zorgvuldig met de ruimte om te gaan en een programma leefomgevingskwaliteit te maken. Voor het beperken van vermijdbare mobiliteit bepleit hij de oprichting van een bureau mobiliteitsmanagement. De ketenbenadering dient centraal te staan. Het gaat ook om een ruimtelijke planning die mobiliteit beperkt. OV-infrastructuur zal voorrang moeten krijgen, met name in hoogstedelijke gebieden.

De heer Nijland is voorstander van een gebiedsgerichte benadering. Je kunt maatwerk leveren. Denk aan de problematiek van leefbaarheid van de kleine kernen, waarin verschillende beleidsvelden samenkomen.

Mevrouw Bijmans zegt dat in een gebiedsgerichte aanpak ook beperken van de mobiliteit meegenomen kan worden. Automobilititeit is een gegeven. Iedere kern zou zoveel mogelijk met OV bereikbaar moeten zijn, maar er dient wel een kostenbatenanalyse plaats te vinden, waarbij ook de mogelijkheden van collectief vraagafhankelijk vervoer betrokken dienen te worden.

De voorzitter vraagt of de provincie ook een rol heeft bij het bevorderen van sociale cohesie.

De heer Nijland antwoordt dat sociale cohesie het hoofddoel van beleid is. De maatschappij wordt steeds meer een netwerkmaatschappij. De provincie zal er meer prioriteit aan moeten geven. De provincie zal een goede analyse moeten maken. Hoe staat het met de sociale cohesie, wat zijn de knelpunten? Vervolgens zullen die knelpunten samen met onder andere de gemeenten, die primair verantwoordelijk zijn, moeten worden opgelost. De provincie stimuleert samenwerking, zorgt dat er zicht blijft op ontwikkeling en monitoort.

De voorzitter vraagt hoe gedacht wordt over meer verweving van functies in het landelijk gebied.

De heer Schutte zegt dat de NLTO voor scheiding is. Er is wel een stukje verweving mogelijk. Maar teveel werkt belemmerend voor de landbouwers. Er zal duidelijk aangegeven moeten worden wat het betekent dat landbouw in een bepaald gebied prioriteit krijgt en in een ander gebied een ondergeschikte functie.

De heer Kastje geeft aan dat de MFF voorstander is van een duidelijke indeling in hoofdfuncties op basis van een gebiedsgerichte benadering. Hij geeft aan zorg te hebben over de differentiatie tussen EHS en PHS.

De voorzitter antwoordt dat de differentiatie tussen EHS en PEHS al voor een deel in de partiële herziening is opgenomen, maar ongetwijfeld in het nieuwe Omgevingsplan zal terugkomen. Hij geeft aan dat de maatschappelijke organisaties ook nog schriftelijk reacties kunnen inbrengen. Hij wijst erop dat men in het vervolgtraject verder zal worden benaderd en dankt ieder voor zijn/haar inbreng.